

ภาคผนวก ข

ระเบียบกรุงเทพมหานคร
ว่าด้วยกรรมการชุมชน
พ.ศ. 2534

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. 2528 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 49 และ มาตรา 89 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จึงกำหนดระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. 2534”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยกรรมการชุมชน พ.ศ. 2528 บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้ปลัดกรุงเทพมหานครรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นตามระเบียบนี้

หมวด 1
ข้อความทั่วไป

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

- (1) ชุมชน หมายความว่า ชุมชนแออัด ชุมชนชานเมือง เคหะชุมชน หมู่บ้านจัดสรร และชุมชนเมือง ที่กรุงเทพมหานครกำหนดขึ้น ทั้งนี้โดยทำเป็นประกาศกรุงเทพมหานคร
- (2) สมาชิกชุมชน หมายความว่า ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในชุมชนนั้น
- (3) ผู้อำนวยการเขต หมายความว่า ผู้อำนวยการเขตท้องที่

(4) เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายจากผู้อำนวยการเขตให้ปฏิบัติงานตามระเบียบนี้

(5) ทรัพย์สินในความครอบครองของคณะกรรมการชุมชน หมายความว่า ทรัพย์สินที่คณะกรรมการชุมชนครอบครอง และใช้ประโยชน์อยู่

ข้อ 6 แบบพิมพ์และทะเบียนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแบบที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

หมวด 2

กรรมการชุมชน

ข้อ 7 กรรมการชุมชนเป็นตัวแทนสมาชิกชุมชน

ข้อ 8 ในชุมชนหนึ่งให้มีกรรมการชุมชนซึ่งมาจากเลือกตั้ง จำนวนอย่างน้อยชุมชนละ 7 คน ถ้าชุมชนใดก็มีจำนวนราษฎรเกิน 140 ครอบครัว ให้มีการเลือกกรรมการชุมชนนั้นเพิ่มขึ้นอีก 1 คน ต่อจำนวนราษฎรทุก 20 ครอบครัว เศษของ 20 ถ้าเกิน 10 ให้นับเป็น 20 แต่ทั้งนี้เมื่อรวมกรรมการชุมชนทั้งหมดแล้ว จะต้องไม่เกินจำนวน 25 คน

ข้อ 9 คณะกรรมการชุมชนประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ประธานกรรมการ
- (2) รองประธานกรรมการ
- (3) เลขานุการ
- (4) เภรัญญิก
- (5) นายทะเบียน
- (6) ประชาสัมพันธ์
- (7) ตำแหน่งอื่นใดตามที่คณะกรรมการชุมชนเห็นสมควรแต่งตั้ง

ข้อ 10 ผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นกรรมการชุมชน จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) อายุ 20 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง
- (3) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในชุมชนติดต่อกันถึงวันสมัครรับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 180 วัน
- (4) มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- (5) เป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ประพฤติตนเป็นภัยต่อสังคม

ข้อ 11 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
คือ

- (1) ดิถยาเสพติให้โทษ
- (2) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (3) หนูนวกและเป็นไปซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้
- (4) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (5) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้น
- (6) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันสมัครรับเลือกตั้ง เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (7) เป็นสมาชิกซึ่งทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ สมาชิกสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาเขต คณะผู้บริหารท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

ข้อ 12 บุคคลต่อไปนี้ เป็นผู้สืบทอดเลือกตั้ง
คือ

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในชุมชนไม่น้อยกว่า 90 วัน ติดต่อกันถึงวันเลือกตั้ง
- (3) อายุ 20 ปีบริบูรณ์ในวันที่ 1 มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

ข้อ 13 บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง คือ

- (1) เป็นบุคคลต้องห้ามตามข้อ 11 (2) (3) หรือ (4)
- (2) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ 14 กรรมการชุมชนดำรงตำแหน่งตามวาระคราวละ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

ข้อ 15 กรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ครบกำหนดวาระ
- (2) ตาย
- (3) ลาออก
- (4) ย้ายออกจากชุมชน

- (5) ปรากฏภายหลังว่าขาดคุณสมบัติตามข้อ 10 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 11
- (6) กรรมการว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง กรรมการส่วนที่เหลือให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง
- (7) หัวหน้าครอบครัวในชุมชนจำนวน 1 ใน 3 เข้าชื่อเสนอต่อประธานกรรมการชุมชน ให้กรรมการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง และกรรมการชุมชนเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการชุมชนทั้งหมดให้ความเห็นชอบ
- (8) หัวหน้าครอบครัวในชุมชน จำนวน 3 ใน 4 เข้าชื่อเสนอต่อผู้อำนวยการเขต ให้กรรมการชุมชนทั้งหมดพ้นจากตำแหน่ง และผู้อำนวยการเขตให้ความเห็นชอบ
- (9) ต้องโทษจำคุกฐานกระทำความผิดในคดีอาญา ยกเว้นการกระทำความผิดลหุโทษ หรือกระทำความผิดโดยประมาท

หมวด 3

การเลือกตั้งกรรมการชุมชน

- ข้อ 16 ให้ผู้อำนวยการเขต แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้งอย่างน้อย 7 คน
- ข้อ 17 ผู้สมัครรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการชุมชนต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง พร้อมหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวประชาชนและรูปถ่ายหน้าตรง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด
- กำหนดวันรับสมัคร วันเลือกตั้ง สถานที่รับสมัครเลือกตั้งและสถานที่เลือกตั้งให้ทำเป็นประกาศของผู้อำนวยการเขต
- ข้อ 18 ในชุมชนใดถ้ามีผู้สมัครไม่เกินจำนวนกรรมการชุมชนที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าผู้สมัครได้รับเลือกตั้งโดยไม่มีการเลือกตั้ง
- ข้อ 19 วิธีการเลือกตั้งกรรมการชุมชนให้เป็นไปตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด
- ข้อ 20 ให้ผู้อำนวยการเขตจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและให้มีอำนาจในการเพิ่มชื่อและถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้
- การประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ติดประกาศไว้ในชุมชนให้ทราบก่อนวันเลือกตั้ง อย่างน้อย 7 วัน ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่าตนไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มเติมชื่อหรือขอถอนชื่อต่อผู้อำนวยการเขต ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 3 วัน

ข้อ 21 ให้ผู้อำนวยการเขตจัดทำประกาศแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการชุมชน และเสนอให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ลงนามในบัตรประจำตัวกรรมการชุมชน

ข้อ 22 เมื่อกรรมการชุมชนว่างลงเพราะเหตุผลอื่น นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 15 (1) (6) หรือ (8) ให้ผู้อำนวยการเขตจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการชุมชนภายในกำหนดเวลา 45 วัน นับแต่วันที่กรรมการชุมชนนั้นพ้นจากตำแหน่ง เว้นแต่วาระของกรรมการชุมชนจะเหลือไม่ถึง 180 วัน

กรรมการชุมชนซึ่งได้รับการเลือกตั้งใหม่ ให้อยู่ตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ 23 เมื่อกรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 15 (1) ให้ผู้อำนวยการเขตจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการชุมชนชุดใหม่ ภายในกำหนดเวลา 30 วัน นับแต่วันที่กรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการชุมชนพ้นจากตน ตามข้อ 15 (6) หรือ (8) ให้ผู้อำนวยการเขตจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการชุมชนชุดใหม่ ภายในกำหนดเวลา 45 วัน นับแต่วันที่กรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่ง และให้กรรมการชุมชนใหม่มีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี ตามข้อ 14

ในกรณีที่ผู้อำนวยการเขตเห็นว่า มีเหตุสุดวิสัยไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ ให้คณะกรรมการชุมชนเดิมปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าการเลือกตั้งกรรมการชุมชนชุดใหม่แล้วเสร็จ

ข้อ 24 เมื่อคณะกรรมการชุมชนพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 15(1) (6) หรือ (8) คณะกรรมการชุมชนจะต้องส่งมอบงานและทรัพย์สินในความครอบครองของคณะกรรมการชุมชนให้แก่ผู้อำนวยการเขตภายใน 15 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการชุดใหม่ได้รับเลือก เพื่อให้ผู้อำนวยการเขตมอบให้คณะกรรมการชุมชนใหม่ต่อไป

หมวด 4

การดำเนินงานของกรรมการชุมชน

ข้อ 25 คณะกรรมการชุมชนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

(2) ประสานงานและดำเนินงานร่วมกับหน่วยราชการ องค์การ และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชน

(3) พัฒนาชุมชนทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและระดมทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(4) เสริมสร้างความสามัคคีและการมีวินัยของผู้อยู่อาศัยในชุมชน

(5) ส่งเสริมวัฒนธรรม ศีลธรรม และประเพณีอันดีงาม

(6) ดูแลรักษาทรัพย์สินของชุมชนและสาธารณสมบัติ

(7) เผยแพร่ผลงาน ติดตาม และรายงานการปฏิบัติงานของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เข้าไปปฏิบัติงานในชุมชนต่อผู้อำนวยการเขต

(8) แต่งตั้งผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมเป็นที่ปรึกษา หรือ คณะทำงานในฝ่ายต่าง ๆ

ข้อ 26 ผู้ได้รับแต่งตั้งตามข้อ 25 (8) ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) กรรมการชุมชนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 เห็นชอบให้พ้นจากตำแหน่ง

(4) คณะกรรมการชุมชนซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ 27 ให้นักพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร และหรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการเขตมอบหมายเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการชุมชน

ข้อ 28 ให้ผู้อำนวยการเขตจัดให้มีการประชุมกรรมการชุมชนครั้งแรกภายใน 30 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาเลือกกรรมการชุมชนตำแหน่งต่าง ๆ โดยให้ผู้อำนวยการเขตทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

หมวด 5

หน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการชุมชนตำแหน่งต่าง ๆ

ข้อ 29 ประธานกรรมการชุมชน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

(1) เรียกประชุมคณะกรรมการชุมชน และเป็นประธานในที่ประชุม

(2) ควบคุมดูแลการติดตามผลการดำเนินงานของกรรมการและเจ้าหน้าที่

(3) เป็นตัวแทนของคณะกรรมการชุมชน ในการติดต่อประสานกับหน่วยราชการ องค์กร และหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ

(4) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือคณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ 30 รองประธานกรรมการชุมชน มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการชุมชน ในกรณีที่ประธานกรรมการชุมชน ไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

(2) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการชุมชนมอบหมาย

ข้อ 31 เลขานุการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) เตรียมการนัดประชุมและจัดระเบียบบสารการประชุม

(2) จัดรายงานการประชุม

(3) จัดเก็บและดูแลรักษาเอกสารของคณะกรรมการชุมชน

(4) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการชุมชนมอบหมาย

ข้อ 32 เภรัญญิก มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

(2) รับผิดชอบเก็บรักษาเงินสดไม่เกิน 1,000 บาท หากเกินกว่าจำนวนนี้ให้นำฝากธนาคาร ภายใน 8 วัน ในนามของชุมชน

(3) ฝากและถอนเงิน สำหรับกรณีการถอนเงินให้ลงนามร่วมกับผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการชุมชนอีก 2 คน

(4) จ่ายเงินตามที่คณะกรรมการชุมชนมีมติอนุมัติ เว้นแต่กรณีฉุกเฉินให้ประธานกรรมการชุมชนมีอำนาจสั่งจ่ายได้ไม่เกิน 1,000 บาท แล้วให้รายงานต่อที่ประชุมในการประชุมครั้งต่อไป

(5) จัดทำทะเบียนทรัพย์สินที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการชุมชน

(6) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการชุมชนมอบหมาย

ข้อ 33 นายทะเบียน มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(1) จัดทำแผนที่ชุมชน

(2) สํารวจและจัดทำทะเบียนข้อมูลประชากรในชุมชนให้เป็นปัจจุบันอยู่

เสมอ

(3) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการชุมชนมอบหมาย

ข้อ 34 ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(1) จัดทำและเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ

(2) ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา

(3) รับเรื่องราวร้องทุกข์และรวบรวมปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน เสนอต่อคณะกรรมการชุมชน

(4) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานกรรมการชุมชนมอบหมาย

หมวด 6 การประชุม

ข้อ 35 ให้มีการประชุมคณะกรรมการชุมชนเดือนละครั้ง
ในกรณีที่กรรมการชุมชนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 หรือที่ปรึกษาของคณะกรรมการชุมชนตามข้อ 27 เห็นสมควรให้มีการประชุมคณะกรรมการชุมชนเป็นกรณีพิเศษ ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมภายใน 7 วัน

ข้อ 36 การนัดประชุมต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน พร้อมทั้งวาระการประชุม เว้นแต่ได้นับในที่ประชุมแล้ว

ข้อ 37 การจัดระเบียบวาระการประชุม ให้จัดลำดับต่อไปนี้

- (1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
- (2) เรื่องรับรองรายงานการประชุม
- (3) เรื่องเพื่อทราบ
- (4) เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว
- (5) เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา
- (6) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ข้อ 38 การประชุมคณะกรรมการชุมชน ต้องมีกรรมการชุมชนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการชุมชนที่ดำรงตำแหน่งอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ 39 เมื่อพ้นกำหนดเวลาการประชุมไปแล้ว 30 นาที กรรมการชุมชนยังไม่ครบองค์ประชุม ให้ประธานมีอำนาจขยายเวลาต่อไป หรือจะเลื่อนการประชุมหรือจะประชุมปรึกษาหารือกันโดยไม่มีการลงมติก็ได้ ในกรณีที่ไม่ครบองค์ประชุมให้เรียกประชุมครั้งใหม่ภายใน 7 วัน

ข้อ 40 ในการประชุมให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระการประชุมและต้องดำเนินการพิจารณาตามระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้

ข้อ 41 มติที่ประชุมให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานาธิบดีเป็นผู้ชี้ขาดและให้ถือมตินั้นเป็นที่สิ้นสุด

ข้อ 42 ที่ปรึกษาของคณะกรรมการชุมชน และคณะทำงานมีสิทธิเข้าร่วมประชุม และมีสิทธิขออภิปรายแสดงความคิดเห็น ใดๆ ก็ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

ข้อ 43 ให้ประธานกรรมการชุมชนส่งรายงานการประชุมให้ผู้อำนวยการเขตทราบ ภายใน 15 วัน นับแต่วันประชุม

บทเฉพาะกาล

ข้อ 44 กรรมการชุมชนซึ่งได้รับเลือกตั้งก่อนใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2534

(จำลอง ศรีเมือง)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร